



İHRACAT YAPTIĞIMIZ ÜLKELERİN İTHALATINDA KESKİN DÜŞÜŞ YAŞANIYOR

Türkiye ihracatta pazar mı kaybediyor?



Pandemi ve sonrasında hızlı bir artış sürecine giren Türkiye'nin ihracatı, küresel talep daralmasının etkisiyle son aylarda yerinde sayıyor. 2023 yılının ilk 7 ayında, önceki yılın dönemine göre ihracat yüzde 0,6 düşüş kaydetmiş durumda. Yılsonu için konulan ihracat hedefi ise 265 milyar dolar. Yani 2022'ye göre hükümetin ihracat hedefinde yalnızca yüzde 4,3'lük artış öngörülüyor. Son 7 ayda dış ticaret açığı ise 73,6 milyar dolara ulaştı.

Dış borcunun milli gelire oranı yüzde 50'ye ulaşan Türkiye için ihracat, döviz ihtiyacının karşılanması için hayati önem taşıyor. Türkiye'nin ihracatı, pandemi sonrasında açılan küresel ticaret ağlarının canlanması ile birlikte, 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 13 artışla 254 milyar dolar olmuştur.

Yılsonu için konulan ihracat hedefi ise geçen yıla göre 11 milyar dolar artış görünüyor. 2023 yılının ilk 7 ayında ise, önceki yılın aynı dönemine göre ihracatta düşüş var. Pazarların daraldığı ortamda yılsonu hedefin dahi tutturulamamama ihtimali bulunuyor.

İş dünyası temsilcileri, Türkiye'nin dünya pazarlarında pay kaybetmeye başladığına işaret ediyorlar. Uzmanlara göre, hükümetin vaat ettiği destek paketlerine rağmen ihracatta kan kaybının sürme olasılığı yüksek.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre içinde bulunduğumuz Ağustos ayı ilk 21 gününde ülke geneli ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre sadece yüzde 0,4 oranında artmış. 1 - 21 Ağustos 2022'de 12 milyar 188 milyon dolar olan ihracat, bu yılın aynı döneminde 12 milyar 238 milyon dolar oldu. 1 Ocak 21 Ağustos 2023'ü kapsayan dönemde ise ihracat bir önceki döneme göre ise yüzde 3,4 oranında geriledi.

Ege İhracatçı Birlikleri üzerinden yapılan ihracat ise bu yılın Ağustos ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2,30 oranında düştü. Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**, üç aydır düşüştü. Haziranda 51,1 olan endeks temmuzda 50,3 olarak gerçekleşti.

Parasal sıkılaşma ve enflasyon nedeniyle yaşanan küresel talep daralması, Türkiye'nin en büyük ihracat pazarlarının ithalatlarında da keskin düşüşler yaşanıyor.

Almanya başta olmak üzere Avrupa Birliği (AB) ekonomilerinde, ABD, İngiltere, Irak ve Mısır gibi ihracat pazarlarının yılın ilk yarısına ilişkin ithalat verileri keskin bir talep daralmasını işaret ediyor.

Ülkelerin resmi dış ticaret verileri ve Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ihracat verilerine göre, ihracatımızda keskin bir düşüş

yaşanan pazarların çoğunda ithalat da sert bir düşüştü.

Türkiye avantajını kaybediyor

Pandemi döneminde başta Çin olmak üzere Uzak Asya ülkelerinin AB'ye ihracatı kesintiye uğrayınca Türkiye öne çıkarak avantajlı bir konuma gelmişti. Uzmanlara göre Türkiye bu avantajını artan maliyetler nedeniyle kaybediyor. Son 1 yılda dolar kurunda yüzde 50'nin üzerinde artarken, üretim ve ihracat maliyetlerindeki artış ise yüzde 100'ü aştı. Türkiye'de işçilik ve hammadde maliyetlerinin artması ile Asya ülkeleri yeniden fiyat avantajı yakalayarak pazar paylarını geri almaya başladı.

Dünya ticaretindeki payı yüzde 1,04

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) verilerine göre, Türkiye 2023 yılının ilk çeyreği itibarıyla dünya ticaretinden yüzde 1,04 pay alıyor. AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılından 2022 yılı sonuna kadar, dünya ticareti yüzde 276,5 büyüme göstererek 24 trilyon dolara aştı. Bu 20 yıl içerisinde Türkiye'nin ihracatı 6,5 milyar dolardan 255 milyar dolara çıkmış olsa da, küresel ticaretten aldığı pay ise sadece 1 kat arttı ve yüzde 0,55'ten yüzde 1,04'e yükseldi.



Bakanlardan **sanayi** odalarına ziyaret



Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Kocaeli **Sanayi** Odası'nın; Ticaret Bakanı Ömer Bolat, **İstanbul Sanayi Odası**'nin ağustos ayı meclis toplantısına katıldı...

KOCAELİ Sanayi Odası (KSO) ağustos ayı meclis toplantısına katılan Kacır'ı, Vali Seddar Yavuz, Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Büyükakın, AK Parti Kocaeli milletvekilleri Sadettin Hülagü, Cemil Yaman, Veyсал Tipioğlu, AK Parti İl Başkanı Şahin Talus ve KSO Başkanı Ayhan Zeytinoğlu karşıladı.

**BASINA KAPALI TOPLANTI
YAKLAŞIK 3 SAAT SÜRDÜ**

Bakan Kacır, toplantının ardından gazetecilere yaptığı açıklamada, Çanakkale'deki yangın felaketi sebebiyle vatandaşlara geçmiş olsun dileklerini ifade etti, tüm ilgili bakanlık ve kurumların yetkililerinin yan-

gına karşı canla başla mücadele yürüttüğünü belirtti.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat da **İstanbul Sanayi Odası**'nin (İSO) "Ekonomiyi Yeniden Yapılandırmaya Yönelik İstisareler ve Orta Vadeli Program (OVP) Öncesi Süreçte **Sanayi**/İhracat Dünyamızın Sorunları ve Çözüm Önerilerini Değerlendirmek" konulu ağustos ayı meclis toplantısına katıldı.

Madencilikten elektroniğe, tekstilden gıda ürünlerine kadar çok geniş bir yelpazede faaliyet gösteren **İSO**'nun Türkiye'nin en büyük **sanayi odası** olduğunu belirten Bolat, **İSO** üyesi firmaların, Türkiye **sanayi** üretiminin yaklaşık üçte birini gerçekleştirdiğini bildirdi.

Ekonominin ve ticaretin

dinamiklerinin hızla dönüştüğünü ifade eden Bolat, küresel trendleri yakalamak, hatta trend belirleyen ülke olmak, üretimde sürdürülebilirliği sağlamak, katma değerli ihracatı artırmak ve ülkenin prestijini daha yüksek seviyelere çıkarmak için herkese sorumluluklar düştüğünü dile getirdi.

Dünyayla rekabet edebilecek bir güce ulaşmanın ancak ve ancak üretime, imalata, bilgi ekonomisine, teknolojiye dayalı bir ekonomiyle mümkün olduğunu vurgulayan Bolat, bu doğrultuda, hükümet olarak bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Türkiye'nin kalkınması için var güçleriyle çalışmaya devam edeceklerini söyledi. **AA**



DSO'DAN ISO'YA 'İYİ UYGULAMA' ZİYARETİ



Denizli **Sanayi Odası** AB Bilgi Merkezi Koordinatörü Cansun Özdülger, DSO Sürdürülebilirlik Komisyonu adına **İstanbul Sanayi Odası** Sürdürülebilirlik ve Koordinasyon Şubesi yetkilileri ile bir araya geldi. Özdülger, **ISO** Genel Sekreter Yardımcısı Burçin Değirmencioğlu, Sürdürülebilirlik ve Koordinasyon Şubesi Müdürü Gülberk Ertap ve ekibi ile DSO'nun sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarını paylaştı

ve **ISO**'nun faaliyetleri hakkında bilgi aldı. İki kurum arasında yeni dönem işbirlikleri ve projeler hakkında fikir alışverişinde bulunuldu. **ISO** ziyaretinin ardından SKD Türkiye İş Geliştirme ve Paydaş İlişkileri Müdürü Noyan Ergül ile bir araya gelen Cansun Özdülger, DSO ve SKD ortaklığında yürütülebilecek projeler ve iş dünyası için ortak etkinlikler hakkında bir görüşme gerçekleştirdi. Abdullah GÖNÜLTAŞ



Bu yıl ihracat hedefimiz 265 milyar dolar

TİCARET Bakanı Ömer Bolat, "Mal ihracatımızı 400 milyar dolara, hizmetler ihracatımızı 200 milyar dolara çıkarmayı hedefliyoruz."

Bu yıl için ise hep beraber 265 milyar dolarlık ihracat hedefimize ulaşacağımıza ve yeni rekorlar kırmaya devam edeceğimize inancım tamdır" dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin Ağustos Ayı Olağan Toplantısı, "Ekonomiyi Yeniden Yapılandırmaya Yönelik İstisnalar ve OVP Öncesi Süreçte Sanayi İhracat Dünyamızın Sorunları ve Çözüm Önerilerini Değerlendirmek" ana gündemiyle gerçekleşti.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat toplantıya katılarak gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Bolat, yıl sonu için 265 milyar dolar ihracat hedefi olduğunu hatırlattı.

Bakan Bolat, "Türkiye, küresel düzeydeki yaşanan tüm olumsuzluklara rağmen son 11 çeyreklik kesintisiz büyüme performansını sürdürmüştür" dedi.

"BU YIL İHRACAT HEDEFİMİZ 265 MİLYAR DOLAR"

İhracat hedeflerinden bahseden Bakan Bolat, "2028 İhracat Tanıtım ve Pazarlama Vizyonumuz ile yepyeni proje ve faaliyetleri sizlerle birlikte hayata geçirmek arzusunuz. Bu çerçevede mal ihracatımızı 400 milyar dolara, hizmetler ihracatımızı 200 milyar dolara çıkarmayı hedefliyoruz."

Bu yıl için ise hep beraber 265 milyar dolarlık ihracat hedefimize ulaşacağımıza ve yeni rekorlar kırmaya devam edeceğimize inancım tamdır.

Ülkemizin küresel mal ihracatından aldığı payı yüzde 1,2'ye, küresel hizmet ihracatından aldığı

payı yüzde 2,1'e yükselteceğiz. Yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürün ihracatımızın payını yüzde 50'ye yükselteceğiz. KOBİ'lerin ihracattaki payını yüzde 40'a çıkaracağız.

Türkiye e-ihracat platformu ve e-kolay ihracat platformu gibi kanallarla e-ihracatın toplam ihracattaki payını yüzde 10'a çıkaracağız.

İhracatı 1 milyar doların üzerinde gerçekleştiren il sayımızı 40'a, 5 milyar doların üzerinde ihracat gerçekleştiren il sayımızı 15'e, 10 milyar doların üzerinde ihracat gerçekleştiren il sayımızı 10'a yükseltmeyi hedefliyoruz" dedi.

"SERBEST BÖLGELERİMİZİN SAYISINI 25'E ÇIKARACAĞIZ"

Serbest bölgelerin sayısının artacağını da ifade eden Bakan Bolat, "Serbest bölgelerimizin sayısını 25'e çıkaracak ve bölgelerin yüksek teknoloji ürün ihracatını arttıracaktır. Üreticimizi, sanayicimizi, çiftçimizi ithalat baskısına ve haksız rekabete karşı daha etkin bir şekilde koruyacağız."

Ticaretteki paydaşlarımız olan sanayi, ticaret ve deniz ticaret odaları, ticaret borsaları, esnaf-sanatkar odaları ve kooperatiflerle yakın iribat ve iş birliği ile mesleki düzenlemeleri geliştireceğiz.

"İslam Ülkeleri İhracat Geliştirme Stratejisi" doğrultusunda da ihracat pazarımızı çeşitlendirmeyi hedefliyoruz" diye konuştu.

"TÜRKİYE SON 11 ÇEYREKTE KESİNTİSİZ BÜYÜME PERFORMANSINI SÜRDÜRMÜŞTÜR"

Tüm olumsuzluklara rağmen Türkiye'nin büyümede pozitif yönde ayrıştığını belirten Bakan Bolat, Dünyayla rekabet edebilecek bir güce ulaşmak, ancak

ancak üretime dayalı bir ekonomiyle mümkünüdür.

Bu doğrultuda, Hükümet olarak bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da firmalarımızın, sektörümüzün ve en nihayetinde Türkiye'mizin kalkınması için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

Gelişmiş ülkelerin sıkılaştırıcı para politikaları, yüksek enflasyon ile birlikte düşen talep, jeopolitik gerilimlerin gıda başta olmak üzere emtia fiyatlarını tetiklemesi küresel resesyon endişelerini artırmaktadır.

Ülkemiz ekonomisi ise küresel düzeyde yaşanan tüm bu olumsuzluklara ve millet olarak yaşadığımız büyük deprem felaketine rağmen, 2023 yılının ilk çeyreğinde de yüzde 4,0 büyüyerek, son 11 çeyreklik kesintisiz büyüme performansını sürdürmüştür" şeklinde konuştu.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** ise yaptığı konuşmada eylülde açıklanacak Orta Vadeli Planın (OVP) yeni ekonomi yönetimi tarafından kapsamlı bir yol haritasının paylaşılması olmasının iş dünyasında oluşturduğu belirsizliği ortadan kaldıracığını vurguladı. Bahçivan, "Çok önemseydiğimiz OVP'den bekleniyor, makro-finance istikrarımızı güçlendirmek için bir yol haritası ortaya koyması, finansmana erişim gibi kısa vadeli sorunlarımızda gerçekçi çözümlere zemin hazırlaması ve belki de en önemlisi, mevcut küresel rekabet ortamında sanayici ve ihracatçımızın ihtiyaç duyduğu yapısal reformları içermesidir."

Diğer önemli husus da programın bu kez kararlılıkla uygulanması gerektiğidir. Türkiye'nin uzun vadeli geleceğini güçlü bir şekilde dizayn edebilmek için mutlaka ve

mutlaka farklı ve güçlü yatırımlara ihtiyacı var.

Kaynaklar doğru ve verimli kullanılmalı. İçinde bulunduğumuz dönem, kaynak sıkıntılarının herkes tarafından kabul edildiği bir dönemdir. İşte bu noktada önemli vurgulamak isterim ki bizler ülke olarak en önemli kaynak aktarımını, Türkiye'nin yarınlarını oluşturacak, katma değerler verecek, döviz yaratacak, nitelikli istihdam oluşturacak olan sanayi yatırımlarına yoğunlaşmalıyız" dedi.

"OVP'Yİ SABIRSIZLIKLA BEKLİYORUZ"

Konuşmasında "OVP oluşturulurken sanayinin yatırım motivasyonunu ve yatırım enerjisini kaynak yetersizliğinden dolayı sektöre uğratmamalıyız" vurgusu da yapan Bahçivan "Türkiye'deki özel bankacılığın böyle bir imkan doğurmasının mümkün olmadığı hepimizin malumu."

Bu konuda kullanılacak olan yöntemler ne olacak? Bunu uygulayacak olan mekanizmaların, bunu uygulayacak olan kurumların hangi kaynaklarla besleneceği noktasında geldiğimizde; işte OVP'yi sabırsızlıkla beklememizin nedeni budur" diye konuştu.

Yeni ekonomi yönetiminin dış temaslarının olumlu sonuçlarını CDS primindeki gerilemeden de kısmen görüldüğünü belirten Bahçivan, "Fakat 400'lü CDS seviyelerinin bizim arzu ettiğimiz kaliteli ve uzun vadeli kaynak akışı için yeterli olmadığını da kabul etmeliyiz."

Onun için bizim sabırla bu güveni oluşturacak ve bu güveni asla ve asla soru işaretlerine dönüştüremeyecek istikrarlı bir tutum içinde olmamız gerekmektedir" şeklinde konuştu.

İHA

